

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Alexander III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Officio Sanctissimæ Inquisitionis.

A concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incuturum. Datum Lateran. 11. Idus Martij, Pontificatus nostri anno secundo,

ALEXANDER IIII.

Statuta, quibus officium Inquisitionis, directè vel indirectè impeditur, moderare possunt Episcopi, & Inquisitores, seu reserare; & ut sibi exhibeantur, compellere possunt magistratus civitatum per Ecclesiasticas censuras, appellatione reiecta.

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei, venerabili fratri Episcopo Mutinensi Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Edi. 10 Do
mini 1157.

Ex Archivo
Inquisitionis
Bononiensis.

IMPLACIDA relatio nuper nostrum turbavit auditum, quòd videlicet, Commun. Mantuan. cum deberent dilectis filiis fratribus Prædicatoribus, Inquisitoribus pravitatis hæreticæ, in illis partibus à Sede Apostolica deputatis circa extirpationem pravitatis huiusmodi de suis finibus, toto posse assistere tanquam fidei zelatores; ipsi

agentes in contrarium, statuta quædam damnabilia ediderunt, per quæ negotium fidei, quod per fratres ipsos salubriter geritur, ut in eo procedi libera nequeat, directè impeditur vel etiam indirectè. Quocirca fraternitati tuæ, per Apostolica scripta, sub excommunicationis pœna firmiter præcipiendo mandamus, quatenus associatis tecum aliquibus discretis, & Deum timentibus viris, statuta huiusmodi quæ à Mantuan. vel quibuslibet alijs hominibus ordinata, & facta dicuntur, Mantuæ ac in toto ipsius districtu, per quæ ipsi negotio possit obstaculum provenire, diligenter inquirere, ac etiam invenire; & quæ sita, & inventa ad tale reducere, ac reduci facere moderamen procures, quòd per ipsa dictorum Inquisitorum processus non impedianur in aliquo, vel quomodolibet retardentur faciens nihilominus quòd statuta quælibet ipsi negotio contraria, & quibus possit impedimentum aliquod Inquisitoribus afferri eisdem, quominus per eos iuxta formam sibi à prædicta sede traditam procedi liberè valeat in eodem, in civitate præfata vel alibi in ipsius districtu nullatenus observentur: potestatem, auctoritatem, & consilium civitatis eiusdem per excommunicationem in personas eorum, & commune prædictum, per interdicti in civitatem ipsam sententias, ad id appellatione postposita, compellendo. Datum Viterbij xv. Calen. Ianuarij, Pontificatus nostri anno tertio.

ALEXANDER IIII.

Declarat quinque articulos dubios, contentos in constitutione Innocentij iij. incipien. Ad extirpanda, iubetq; has declarationes cum præfatis constitutionibus scribi in statutarijs urbium, & servari.

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis fratribus Prædicatoribus, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, in Lombardia, & Marchia Ianuensi, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Edita anno Do
mini 1157.

FELICIS recordationis Innocentius Papa prædecessor noster, dudum constitutiones quasdam edidit, secundum quas rigor debet exerceri canonicus, in extirpandis ex agro fidelium zizanij hæreticæ pravitatis: quarum aliqua videntur ambigua; & super quibus nostræ respiciendæ oraculum implorastis. Ne igitur ipsarum constitutionum obscuritas commissa vobis sollicitudini, perniciosas vineæ Domini piæ persequendi capiendiq; vulpeculas obstaculum obijciat tarditatis: quinque ipsarum constitutionum capitula, quæ vobis dubia videbantur, auctoritate præsentium, de fratrum nostrorum consilio, duximus declaranda. Primum sanè dubitationis vestræ capitulum est quod dicitur quod decem viri quàm notarij, & servitores eorundem, ad capiendum hæreticos deputati, simul & divisi plenariam præcipiendi, sub pœna & banno, quæ ad officium suum pertinent, habeant potestatem. Potestas vero talis loci, vel rector, teneatur habere firma, & rata omnia præcepta, quæ occasione officij sui fecerint duo ex ipsis officialibus siue plures, & pœnas exigere non servantium, hoc itaque quod de pœna, & banno dictum est, de illis dumtaxat pœnis interpretamur intelligi, quæ consequenter in eisdem constitutionibus sunt expressæ. Possunt autem prædicti officiales, communitati, burgo, & villæ præcipere sub pœna & banno, usque ad ducentas Marchas argenti, & ultra ad arbitrium potestatis loci eiusdem, quod potestati, vel diocæsano, aut eius vicario seu Inquisitoribus hæreticorum, præsentabunt infra præfigendum eis terminum competentem, omnes hæreticos & hæreticas, quos sibi dicti officiales duxerint assignandos, & potestas loci à non servantibus, pœnam huiusmodi exigere teneatur. Secundum vero est, quod domus in qua prohibiti fuerint hæreticorum captores, sine spe reedificandi funditus destruat, & bona quæ ibi reperta fuerint, fiant capientium, ac si hæretici fuissent ibidem inveni: Quod quod habet, quod domus in qua repertus fuerit aliquis hæreticus seu hæretica, sine vlla spe reedificandi funditus destruat, nisi dominus domus ibidem procuraverit reperiri; & si dominus domus illius, alias domos habuerit contiguas illi domui,

Ex Directorio
Sabellano fol.
734.
¶ Ambigere leg-
gebatur, sed
ambiguit, vide
tur legendum.

¶ In §. Idem
quoque pote-
stas, & sequen.

omnes illæ domus similiter destruantur, & bona quæ fuerint inuenta in domo illa, & in domibus illis ad hærentibus publicentur, & fiant auferentium, nisi auferentes fuerint in effugio ce ostituti. Hæc autem duo capitula, vno declarationis Sedis Apostolicæ radio lucidatæ, volumus absoluit, vt pœna taxata per constitutiones eadẽ in præmissis casibus infligatur: nisi dicecæsanis vel in eorum absentia vicarijs ipsorum, vna cum Inquisitoribus Inquisitorum, vel solis ipsis dicecæsanis, (cum ipsorum Inquisitorum præsentia de facili haberi non poterit) legitime constituerit præfatam domorum dominos in his casibus penitus innocentes, & prorsus inculpabiles extitisse: ac etiam eos non esse credentes, vel receptatores, aut defensores, siue fautores hereticorum, seu de hæretica labe suspectos. Bona vero, quæ inuenta fuerint in domibus supradictis, debent in his casibus similiter publicari, nisi legitime constituerit per testes fide dignos, & omni exceptione maiores, ipsa bona esse aliarum personarum, quàm domini illarum domuum earundem. Quantum vero vestre dubitationis capitulum enodamus, quod videlicet, si dominus domus pro eo quod in ipsa repertus fuerit hæreticus, vel hæretica, sine spe reedificationis funditus destruenda habeat alias domos illi domui demoliendæ contiguas, omnes illæ similiter destruantur: illud de appendicijs domus illius debere intelligi declaramus, vt scilicet domus illa cum alijs eiusdem, domui ipsi contigujs, hoc est ipsa, & ipsius etiam appendicia, cum eadem siue in domo, siue in appendicijs eius, hæreticus vel hæretica repertus fuerit, destruantur eum domus quamuis diuersis mansionibus distinguatur, vna nihilominus sit censenda. In quinto autem dubitationis capitulo legitur: quod tenetur potestas seu rector, infra decem dies sui regiminis syndicare præcedentem proximo potestatem, vel rectorem, & eius etiam assessores, per tres viros catholicos, & fideles, electos ad hoc per dicecæsanum, & per fratres Prædicatores, & Minores, de omnibus his, quæ in statutis ipsis, siue constitutionibus, & legibus contra hæreticos, & eorum complices editis continentur, hunc itaque dubitationis articulum declarantes, respondemus, quod vna cum dicecæsanolœi, fratres prædicatorum ordinum, à prioribus & guardianis suis, vel ab eorum altero, si ibidem alterius dumtaxat eorundem ordinum conuentus extiterit, assignandi, viros eligant supradictos. Si vero neutrius ordinis conuentus ibi forsitan habeatur, ad solũ dicecæsanum eorundem virorum electio pertinebit. Quocirca discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus eadem capitula constitutionum prædictarum accipientes, iuxta declarationis Apostolicæ intellectum, tenorem præsentium, simul cum eisdem constitutionibus faciatis de verbo ad verbum, in capitularibus ciuitatum, ad tollendas de aliorum cordibus ambiguitatibus huiusmodi, annotari. Datum Lateran. xj. Non. Martij, Pontificatus nostri anno tertio.

in §. tenetur sane potestas.

ALEXANDER PAPA III.

Fratribus de ordine Minorum prædicantibus verbum Dei in terris infidelium plurima tributa hic priuilegia numerantur, quæ à iuris communis regulis egrediuntur, tam circa administrationem sacramentorum, quàm circa censuras ecclesiasticas amouendas, est elegans rescriptum, & obseruatione dignissimum, nec alienum, omnino ab officio sanctissimæ Inquisitionis, si series eius paulo diligentius consideretur, ideoque non fuit omittendum.

Idem priuilegium concessit Innocentius Papa iij. Fratribus ordinis Prædicatorum, quod refertur inter illorum priuilegia.

Edita anno Domini 1258.
Ex Archivio euentus Sancti Francisci de Assisio.

ALEXANDER Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filijs fratribus de ordine Minorum in terris Sarracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, Aethiopum, Syorum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zichorum, Ruthenorum, Iacobitarum, Nubianorum, Messoriorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Molcelinorum, Tatarorum, Hungarorum, Maioris Hungariæ, Christianorum, Captiuorum apud Turcos, aliarumque infidelium nationum Orientis, seu quatumcunque aliarum partium proficiscencibus. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Apoc. c. 10.

C.V.M. hora iam vndecima diei sit hominibus, vt exeant ad opus vsq; ad mundi vesperâ deputari, & illud Apocalypsis eulogium cito credatur cû matris Ecclesiæ consolatione complendû, videlicet, oportere viros spirituales vitæ munditiæ, & intelligentiæ gratiam cû Ioanne fortitos, populis, & gentibus, linguis, regibusq; multis denuo prophettare, quia non sequetur reliquarum Israel per Isaiam prophetata saluatio, nisi iuxta Paulum Apostolum prius introeat gentium multitudo. Nec, licet immeriti, super Apostolicæ Sedis speculam constituti, fideliter ac prudenter dispensandis Dei ministerijs, & operibus coadiuuandis intendimus: si vergente plenitudine temporis post pia piorum studia, in vineam Domini Sabaoth non es, & penè nouissimos, qui sapientiam longum didicere, per otium operariis mittere procuremus. Vos igitur, quos iuxta professæ religionis officium, zelus comedit animarum, & in quadriga quarta, quâ varijs carismatû donis, & fidei fortitudine trahitis vbiq; discurrere, ac vexillû Regis gloriæ procul leuare gestitis ad gentes, quæ Iesum Christum Deum non cognoscunt, & ad subtractionis filios, qui Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ non obediunt, destinamus: vobis in remissionem peccatorum omnium

Esaiæ c. 60. Pau. ad Ro. c. 10.

Matth. c. 30,